

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 24CoP/86/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8322202014
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eliška Wagshalová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8322202014.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti o mal. X. E., Q.. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Humenné, dieťaťa rodičov: maloletej matky Š. E., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XXX, W., obvyklý pobyt O.Q. XXX/XX, U., aktuálne bytom O. R. D. G. N. Y.. Q., D. XXX, J., otec neuvedený v rodnom liste, za účasti rodičov maloletej matky ako zákonných zástupcov: G. E., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XXX, W., obvyklý pobyt O. XXX/XX, U. a Š. E., Q.. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXX/XX, U., v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní G. E. a Š. E. proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 10P/157/2022-10 zo dňa 20.6.2022, takto

rozhodol:

- I. Potvrdzuje uznesenie.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Poprad sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal umiestnenia maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodinu Y.. Q., J., tiež ustanovenia starej matky G. E. do funkcie poručníka maloletého.
2. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením umiestnil maloletého do starostlivosti Centra pre deti a rodinu Y.. Q., J., a ustanovil Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Stropkov, pracovisko Medzilaborce do funkcie poručníka, ktorý je oprávnený a povinný maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok do času nadobudnutia plnoletosti matky T. E..
3. Proti uzneseniu podala odvolanie stará matka maloletého, p. G. E., navrhujúc zverenie mal. X. do starostlivosti prastarých rodičov.
4. Ustanovený opatrovník s odvolaním nesúhlasí. Ani prastarých rodičov nepovažuje za osoby, ktoré by boli zárukou zodpovednosti a zabezpečenia riadnej výchovy mal. detí. Do toho času nevyvinuli žiadnu snahu pomoci rodine, napriek tomu, že situácia je im dlhodobo známa. Napadnuté uznesenie navrhol potvrdiť.
5. Súdom ustanovený poručník navrhol odvolanie starej matky zamietnuť.
6. Krajský súd v Prešove (ďalej aj ako „odvolací súd“) v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v spojení s ust. § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario a zistil, že odvolanie starej matky nie je dôvodné.

7. Podľa čl. 3 ods.1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

8. Podľa čl. 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

9. Keďže neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne, odvolací súd skúmal aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov. Účelom neodkladných opatrení vo veciach maloletých je poskytnutie aj preventívnej ochrany ich právam a záujmom ešte pred ich porušením či ohrozením.

10. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že uznesením Okresného súdu Poprad č. k. 15P/80/2022-7 zo dňa 26.05.2022 bola matka spolu s jej mal. dieťaťom P. umiestnená do starostlivosti Centra pre deti a rodinu Y.. Q. v J.. Dôvodom pre tento postup boli absolútne nevyhovujúce podmienky v domácnosti matky. Prostredie bolo značne znečistené, základné potraviny obstarané len v minimálnom množstve. Okrem toho, samotná matka je nezrelá, odkázaná na pomoc svojich rodičov, absentujú u nej rodičovské zručnosti. Rodičia matky však toho čase nepracujú, nevedia zabezpečiť bývanie a nevyvíjajú ani žiadne úsilie pre zlepšenie bytovej a finančnej situácie rodiny.

11. Napadnutým uznesením bol mal. X. umiestnený do Centra pre deti a rodinu Y.. Q. v J.. Hoc sa jedná o zariadenie ústavnej starostlivosti, ktoré súd volí ako prostriedok krajnej ochrany dieťaťa, v okolnostiach preskúmanej veci odvolací súd súhlasí s rozhodnutím súdu prvej inštancie. Najdôležitejšou skutočnosťou je, že mal. X. sa na základe rozhodnutia nachádza vo faktickej starostlivosti matky, v prítomnosti svojho mladšieho brata P.. Uvedený stav napomáha rozvíjať citové väzby medzi členmi rodiny, budovať rodičovský aj súrodenecký vzťah.

12. V zmysle podaného odvolania sa odvolateľka, stará matka, domáha, aby výchovu a starostlivosť o matku a jej deti prevzali prastarí rodičia detí zo strany otca matky. Z vyjadrenia ustanoveného opatrovníka je však zrejmé, že prastarí rodičia, žijúci v blízkosti rodiny, boli v minulosti opakovane oslovení zo strany úradu, aby poskytli rodine pomoc vo forme spoločného súžitia v ich murovanom dome. Uvedené bolo zo strany prastarých rodičov odmietnuté. Na základe empirie tak možno konštatovať, že prastarí rodičia nie sú vhodnými osobami pre zabezpečenie riadnej úrovne starostlivosti o mal. X.. Napriek značne nepriaznivej situácii v domácnosti matky, o ktorej mali vedomosť, nielenže sami iniciatívne nevyvinuli snahu o nápravu situácie, ale bez odzvy ostali aj žiadosti úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Prastarí rodičia napriek svojim materiálnym predpokladom matke ani jej mal. dieťaťu neumožnili bývať v ich murovanom dome, napokon, ani v priebehu odvolacieho konania nebolo osvedčené, aby z ich strany malo dôjsť k zmene názoru v tejto otázke. Odvolanie podala len stará matka, bez súhlasného stanoviska prastarých rodičov k jej odvolaciemu návrhu.

13. Okrem toho, rodinné prostredie matky nepovažuje toho času odvolací súd za vhodné pre východu dieťaťa. Prastarí rodičia žijú v blízkosti rodičov matky, čo by znamenalo, že mal. X. by sa vyhovením

odvolaciemu návrhu dostal do miesta pôvodnej domácnosti matky. Tam však odvolací súd vzhliadol niekoľko negatívnych faktorov, pred ktorými je potrebné dieťa chrániť. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že rodičia matky sú trestné stíhaní pre prečin ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Ich výchovný vplyv na matku tiež nebol dostatočný či zodpovedný, čo sa prejavilo v tom, že matka sa prestala starať o dieťa, uteká z domu, potuluje sa po osade a starostlivosť ponecháva na starú matku. Matka pritom pochádza z 12 detí, 8 z nich však bolo vyňatých zo starostlivosti starých rodičov.

14. Matka aj mal. X. celkom zrejme potrebujú intervenciu odborníkov na to, aby riadnym výkonom rodičovských práv a povinností bola zabezpečená želaná úroveň starostlivosti o mal. X.. Terénna spolupráca s akreditovanými subjektami AS Familiam o. z. či Centrom pre deti a rodiny Poprad nebola dostatočná, preto sa javí vhodné, aby mal. X. bol umiestnený v zariadení ústavnej starostlivosti, ako to učinil napadnutým uznesením súd prvej inštancie.

15. Keďže matka stále nie je plnoletá, nie je spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie správne postupoval, keď mal. X. ustanovil poručníka. K osobám prastarých rodičov sa odvolací súd už vyjadroval a z rovnakých dôvodov nepovažuje za vhodné ustanoviť ich ani za poručníka dieťaťa. Zastupovanie a správu majetku dieťaťa by mali vykonávať odborne zdatné osoby, ktoré sú zastúpené aj na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov. Znalosť pomerov dieťaťa možno u pracovníkov úradu vyvodzovať z geografickej blízkosti k dieťaťu, ktoré sa nachádza v zariadení, spadajúcom do územného obvodu úradu.

16. Za daného stavu teda odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

17. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP v spojení s ust. § 58 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V preskúmvanej veci odvolací súd súčasne nezhliadol také okolnosti, ktoré by dôvodili priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov podľa § 55 CMP.

18. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).